

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Zilvermeer

Mol, Antwerpen

2024J322

ARCHEOLOGIENOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

BUREAUONDERZOEK

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Aaron Willaert

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2024

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

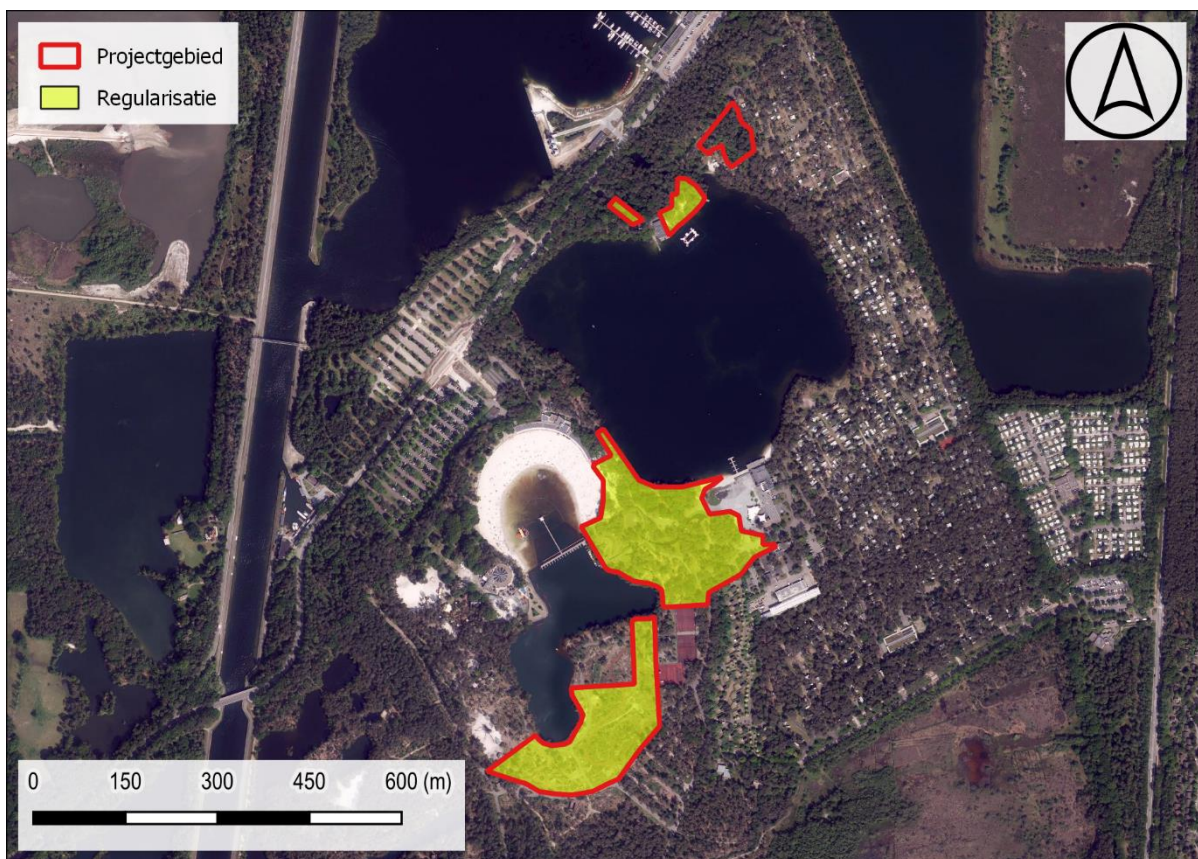
INHOUDSTAFEL	1
INLEIDING	2
1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	3
1.1 Administratieve gegevens	3
1.2 Synthese	5
1.3 Gemotiveerd advies	6
BIBLIOGRAFIE	7
BIJLAGE	8

INLEIDING

De initiatiefnemer plant ontbossing van een terrein aan het Zilvermeer in Mol. Binnen de aanvraag wordt tevens een juridische herdefiniëring geregulariseerd. De gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen (inclusief de regularisatie van de juridische herdefiniëring) bedraagt ca. 82 100 m². De zone waar effectief ontbossing zal plaatsvinden bedraagt ca. 4713 m².

Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als recreatiegebied. Het plangebied situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. De opdrachtgever is publiekrechtelijk. Deze archeologienota wordt opgemaakt omdat de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen meer dan 1000 m² bedraagt en de gecombineerde oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft meer dan 3000 m² bedraagt.

RUBEN WILLAERT NV is aangesteld om deze archeologienota in de eerste plaats door middel van een bureaustudie bodemonderzoek op te maken met het oog op een advies naar uitgesteld vooronderzoek, werfbegeleiding, of vrijgave van het terrein.

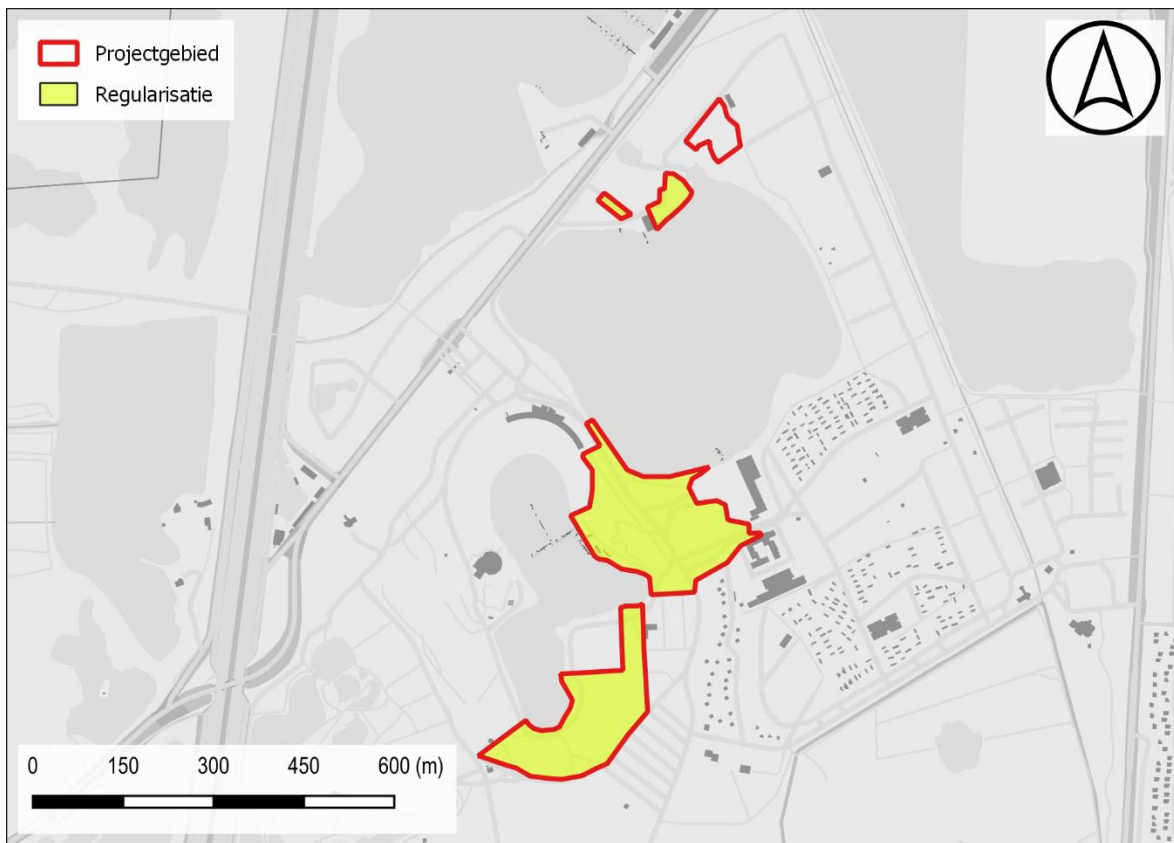

Figuur 1: Projectgebied en de te regulariseren zone weergegeven op de meest recente luchtopname (Bron: Geopunt).

1. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1.1 Administratieve gegevens

PROJECTCODE	2024J322	
ERKENNINGSNUMMER	OE/ERK/ARCHEOLOOG/2015/0069	
BOUNDING GEOMETRY	X ₁ : 205014	Y ₁ : 212046
	X ₂ : 206962	Y ₂ : 213439
KADASTER	Mol, Afdeling 2, Sectie B. Figuur 1	
GEOGRAFISCHE INPLANTING	Figuur 2	

Figuur 2: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt)

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de ontbossing van een terrein van 4713 m² op het Provinciaal Domein Zilvermeer in Mol. Het overige deel van het projectgebied omvat de regularisatie van een juridische herdefiniëring. Hier worden géén bodemingrepen voorzien. In de zone van 4713 m² zullen de bomen worden gekapt en de wortels worden uitgehaald. Na de rooiwerken wordt het terrein niet bouwrijp gemaakt.

Fysisch-geografisch behoort het gebied tot de Kempen. Het projectgebied situeert zich op de westelijke helling van het Kempisch plateau. Het hoogtemodel toont aan dat het terrein werd opgehoogd in het verleden. Op basis van het hoogtemodel kan vermoed worden dat het noordelijk terreindeel ca. 3 meter is opgehoogd, het zuidelijk terreindeel ca. 1 meter. De bodemkaart karteert het projectgebied als een matig droge zandbodem. Het hoger gelegen terrein moet een zekere aantrekkingskracht uitgeoefend hebben op jager-verzamelaars in de regio. De schrale zandgronden waren allicht minder geschikt voor agrarische doeleinden.

De omgeving van het projectgebied is historisch heidegebied. Op de Ferrariskaart staat de uitgestrekte heide aangeduid als 'vennenheyde' verwijzend naar de vele waterplassen die voorkwamen in de natuurlijk omgeving. Op de kaart herkennen we naast deze vennen ook verspreid stuifduinen op de heide. De omgeving kwam pas vanaf de 19de eeuw geleidelijk in ontginning door bebossing en de extractie van zand. Het huidige Zilvermeer kwam al in 1865 tot ontginning. De eerste vormen van recreatie ontstonden er in de jaren 1930.

Het weinige onderzoek in de omgeving lijkt er op te wijzen dat de interessante zones voor sporenarcheologie eerder moeten gezocht worden op de lager gelegen zones van de westelijke helling van het Kempisch Plateau. Hier ontstonden ook de huidige dorpen langs de zijarmen van de Kleine Nete waar ook de lemige en nattere zandgronden meer potentieel boden om in cultuur te gebracht te worden.

Gelet op de ligging in een landschap met stuifzanden, waar hogere delen een natuurlijke oorsprong kunnen hebben en waar paleobodems kunnen afgedekt zijn, is een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd om inzicht te bieden omtrent bodemopbouw en bewaringsomstandigheden. De uitgevoerde boringen vertonen een beeld van een verstoorde, niet meer natuurlijke bodem. Archeologisch onderzoek zal niet meer leiden tot kenniswinst, door de verstoringen in de bodem.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande omgevingswerken aan het Zilvermeer te Mol worden geen bijkomende onderzoeksdaten aanbevolen. **De kans op het aantreffen van gaaf bewaarde in situ archeologische waarden vanaf Neolithicum tot Nieuwe Tijd is nihil.** De resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek laten zien dat er binnen het plangebied geen potentieel archeologisch vlak aanwezig is. De ontginningsactiviteiten van de naastgelegen vijver, hebben het reliëf en dus de bodem binnen het onderzoeksgebied grondig gewijzigd en verstoord. Verder onderzoek wordt niet nuttig geacht.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

Niet van toepassing

KAARTMATERIAAL

Niet van toepassing

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroenderfgoed.be>

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied en de te regulariseren zone weergeven op de meest recente luchtopname (Bron: Geopunt).	2
Figuur 2: Situering projectgebied t.a.v. GRB-basiskaart (© geopunt).....	4

